



පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව සබරගමුව - සති පාසල

සතිය - 22

විෂය - නාට්‍යය හා රංග කලාව

ශ්‍රේණිය - 10

සැකසුම - දෙහිඕවිට කලාපය

නිපුණතා මට්ටම 1.5 : රූපණ කාර්යයේ දී ශිල්පියකු ප්‍රගුණ කළ යුතු කුසලතා හා ගුණාංග

ක්‍රියාකාරකම : රූපණ ශිල්පියා ගේ කාර්යභාරය හඳුනා ගනිමු.

“රූපණය” යනු

වර්තමාන අවස්ථාවේ විකිසිලි කාල සීමාවක් එහි ජීවත්වීම නොහොත් නළු කාර්යය “රූපණය” ලෙස හැඳින්වේ. රූපණය යනු රඟපෑම යි. රූපණ ශිල්පියා යනු නළුවා/නිළිය යි. රූපණයේ දී අනුකරණය හා සමාරෝපය යන ක්‍රියාවලිය වැදගත් වේ.

අනුකරණය

අනුකරණය යනු පුද්ගලයෙකු, සත්ත්වයෙකු හෝ මනාකල්පිත පුද්ගලයෙකුගේ බාහිර ස්වභාවය ඉදිරිපත් කිරීමයි. යම් වර්තමාන මතුපිටින් පෙනෙන ආකාරය, ක්‍රියාකාරීත්වය, හැසිරීම, ගතිගුණ ආදිය තවත් කෙනෙකු විසින් ඉදිරිපත් කිරීම අනුකරණයයි. දක්ෂ නළුවෝ සමාජයේ බොහෝ තැන් හි ගැටපෙමින් යම් යම් පුද්ගලයන් අධ්‍යයනය කරති. මුඩුකිතු, සුරාසැල්, රෝහල්, බස් නැවතුම්පල, පොලීසිය, සිපිරිගෙය වැනි තැන්හි හමුවන පුද්ගලයින් හා ඔවුන්ගේ ජීවිත පුවත් විමසති. එවැනි තැන් නළුවාගේ ගෝචර භූමියයි (ගොදුරැබීම). ඇතැම් නළු නිළියෝ මහ මගදී හමුවන ඇතැම් දුර්ලභ වර්ත ස්වභාවයන් තම නාට්‍යයේ දී අනුකරණය කරති.

සමාරෝපය

තමාගේ පුද්ගලික විලාසය අනන්‍ය දමා වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ විලාසයෙන් පෙනී සිටීම සමාරෝපය ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. මතුපිට වර්ත ස්වභාවය ඉක්මවා යම් පුද්ගලයෙකුගේ අභ්‍යන්තර ස්වරූපය (ආත්මය) එම පුද්ගලයාගේ ආකාරයෙන් ම ඉදිරිපත් කිරීම එයින් අදහස් කෙරේ. බාහිර සමාරෝපය හා අභ්‍යන්තර සමාරෝපය යනුවෙන් සමාරෝපය දෙයාකාර වේ. බාහිර සමාරෝපය යනු වේෂ භූෂණ (ඇඳුම් පැළඳුම් හෙවත් රංග වස්ත්‍රාභරණ) අංග රචනා, රංග භාණ්ඩ ආදිය යොදා ගනිමින් යම් වර්තයක ලක්ෂණ හුවා දක්වමින් එම වර්තයට ප්‍රවේශ වීමයි. අභ්‍යන්තර සමාරෝපය යනු යම් වර්තයක අභ්‍යන්තර මනෝභාවයන් අවබෝධ කරගෙන ඒ අනුව එම වර්තයට ප්‍රවේශ වීමයි. එහිදී එම වර්තයේ සිතුවිලි, චිත්තවේග, හැඟීම් (දුක, වේදනාව, බිය, ලැජ්ජාව, තරඟ) නළුවාට ද දැනෙන්නට පටන් ගනී. බොහෝවිට මෙය ආවේගයක් ලෙස ද නම් කළ හැකිය.

රූපණය පුහුණු වීම

ඒ සඳහා ශිල්පියෙකු සතු විය යුතු ගුණාංග කිහිපයකි. වෙහෙසීම, අමාරුකම් ගණන් නොගැනීම, ඕනෑ ම කායික හා මානසික ස්වභාවයන් ගේ පතුලට ම කිඳා බැසීමට තරම් දැඩි ආත්ම ශක්තියක් වර්ධනය කර ගැනීම ආදිය දැක්විය හැකි ය.

රූපණය කාලයක් තිස්සේ පුහුණු විය යුත්තකි. පුහුණු වීමේ දී නළුවන් විසින් ප්‍රගුණ කළ යුතු අංශ දෙකකි.

1. අභ්‍යන්තරික ප්‍රකාශනය (සිත)
2. බාහිර ප්‍රකාශනය (ශරීරය හා කච්චඩ)

නළුවා ඇස, කන, නාසය, දිව සහ ශරීරය යන පංචේන්ද්‍රියයන් මගින් ලබා ගන්නා අත්දැකීම් තවත් අයකුට හෝ පිරිසකට තේරුම් ගත හැකි අන්දමින් මවා දක්වීම රූපණයේ දී සිදුවේ. රූපණයේ දී තමා ජීවිතයෙන් ලැබූ අත්දැකීම් මෙන් ම පරිකල්පන ශක්තිය ද වැදගත් වේ. රූපණ කාර්යයේ දී නළුවා විසින් නාට්‍ය පෙළ හොඳින් කියවා පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම උචිත ය.

මා නිරූපණය කරන චරිතය,

1. කෙබඳු කායික ස්වරූපයක් ඇත්තෙක් ද? (උස, මිටි)
2. කෙබඳු මානසික ස්වභාවයක්, රුචි අරුචිකම් ලැයිස්තුවක් හා අදහස් උදහස් දරන්නෙක් ද?
3. තමාට හිමි චරිතය මේ අන්දමින් කටයුතු කරන්නේ ඇයි ?
4. මේ වචන කියන්නේ ඇයි?

චරිතයේ වයස, ජීවත් වූ යුගය, සංස්කෘතික පසුබිම ආදී කරුණු කෙරෙහි ද අවධානය යොමුවිය යුතු වේ.

1. මවක්, 2. පුජකයෙක්, 3. හිගන්නෙක්, 4. උමතු පුද්ගලයෙක්, 5. ගුරුවරයෙක්

රූපණයේ දී තමා ජීවිතයෙන් ලැබූ අත්දැකීම් මෙන් ම පරිකල්පන ශක්තිය ද වැදගත් වේ.



## රූපණ ශිල්පියකු සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු

- රංග අභ්‍යාසවල නිරත වෙමින් නොකඩවා පුහුණුවීම් සිදු කිරීම.
- සබකෝලය දුරු කර ගැනීම. හා කටහඬ, නම්‍යතාව, සැහැල්ලු බව, ශාරීරික ප්‍රබලතාව වර්ධනය කිරීම.
- නාට්‍ය නැරඹීම හා නාට්‍ය ශිල්පය හා රංග ශිල්ප පිළිබඳ හැදෑරීම
- තම වර්තය මෙන් ම සෙසු වර්ත පිළිබඳව අධ්‍යයනට කිරීම
- අධ්‍යක්ෂක, ආනුශංගික ශිල්පීන් මෙන් ම සෙසු නළු නිලියන් සමග සාකච්ඡා කිරීම හා සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම

## ක්‍රියාකාරකම 1

රූපණයේ දී අනුකරණය හා සමාරෝපය වැදගත් වන අතර ඒ සඳහා ශිල්පියෙකු සතු විය යුතු ගුණාංග

## ක්‍රියාකාරකම 2

ඔබ නැරඹූ නාට්‍යක් පහත කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් විමසන්න .

1. කෙබඳු කායික ස්වරූපයක් ඇත්තෙක් ද? (උස, මිටි)
2. කෙබඳු මානසික ස්වභාවයක්, රූපී අරුචිකම් ලැයිස්තුවක් හා අදහස් උදහස් දරන්නෙක් ද?
3. තමාට හිමි වර්තය මේ අන්දමින් කටයුතු කරන්නේ ඇයි ?
4. මේ වචන කියන්නේ ඇයි